

РЕШЕНИЕ

№ 7613

гр. София, 05.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, XVII КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ, в публично заседание на 10.05.2024 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Ирина Кюртева

**ЧЛЕНОВЕ: Владимир Николов
Мария Стоева**

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Стоян Димитров, като разгледа дело номер **2325** по описа за **2024** година докладвано от съдия Ирина Кюртева, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 208-228 АПК във връзка с чл. 285, ал. 1 ЗИНЗС.

Образувано е по касационна жалба на Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" (ГДИН) срещу решение № 8022/20.12.2023 г. по дело № 2986/2021 г. на АССГ, Първо отделение, 47-и състав.

В жалбата се твърди, че постановеното решение е неправилно поради нарушение на материалния закон и необоснованост в частта, с която се осъжда ГД "ИН" да заплати на Д. А. неимуществени вреди от 1000лв. за това, че за периода от 31.01.2020г. до 11.03.2020г., след като е бил в СБАЛЛС за операция на ляво коляно, не му е направена такава и не е проведено последващо лечение и рехабилитация и неимуществени вреди от 1000лв. за непроведена рехабилитация за периода от 16.06.2020г. до 14.07.2020г. - след като е опериран на 12.06.2020г. в Клиника за активно лечение „Св.София“. Твърди се, че от приложените доказателства се установява, че на А. са проведени множество прегледи, операция и рехабилитация, а операцията не е била спешна, а в планов порядък. Служителите на ГД“ИН“ са съблюдавали спазването на законните права и интереси на ищеца. Изложени са доводи, че в нарушение на материалния закон е прието, че фактическия състав на предявените искове с правно основание чл.284, ал.1 от ЗИНЗС е изпълнен. Сочи, че не са налице предпоставките за ангажиране на отговорност по чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС, а

именно: действия и/или бездействия на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава разпоредбата на чл. 3 ЗИНЗС и настъпила в резултат на нарушението неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното с разпоредбата на чл. 284, ал. 5 ЗИНЗС. Оспорва се и размерът на присъдените обезщетения. Моли решението да бъде отменено, да бъде постановено друго, с което предявените искове да бъдат отхвърлени изцяло или присъдените по тях суми да бъдат намалени. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Ответникът по касация, оспорва касационната жалба и моли решението на първоинстанционният съд да бъде оставено в сила.

Представителят на Софийска градска прокуратура, прокурор Д., изразява становище за правилност и законосъобразност на оспорваното решение.

Административен съд София-град, XVII-ти касационен състав, след като прецени събраните по делото доказателства и наведените касационни основания прилагайки нормата на чл. 218 АПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

С обжалвания съдебен акт ГД“ИН“ е осъдена да заплати на Д. А. неимуществени вреди от 1000лв. за това, че за периода от 31.01.2020г. до 11.03.2020г., след като е бил в СБАЛЛС за операция на ляво коляно, не му е направена такава и не е проведено последващо лечение и рехабилитация и неимуществени вреди от 1000лв. за непроведена рехабилитация за периода от 16.06.2020г. до 14.07.2020г. - след като е опериран на 12.06.2020г. в Клиника за активно лечение „Св.София“, причинени в резултат на незаконосъобразно бездействие на затворническата администрация.

От фактическа страна е установено от първоинстанционният съд, че А. е постъпил в затвора в [населено място] на 05.10.2016г. с мярка за неотклонение "Задържане под стража" по НОХД №335/2017г. на Окръжен съд Пазарджик, където се намира и понастоящем. Решаващият съд е приел, че дейността макар и медицинска по своята същина, се осъществява по отношение на лица, лишени от свобода, чиито действия, вкл. и за това да получат конкретно лечение, са обвързани от преценката на медицинския персонал и разрешението на Началника на затвора да могат да го напускат при определени предпоставки за лечение, като преценка може да бъде вредоносна и за причинените негативни последици в правната сфера на ищеца се дължи репарирание на вредите. Дейността на органите е единна- от реакцията на немедицинския персонал до реакцията и оценката на медицинските лица. Първоинстанционният съд, основавайки се на СМЕ изслушана по делото и изготвена от д-р М., както и медицинската документация прави извод, че има недостатъчна рехабилитация по отношение на ищеца, както и несвоевременно предприети мерки за операция. Позовал се е на заключението на вещото лице, че рехабилитацията не е проведена в пълен обем, трябвало да бъде няколко месечна, а от досието по делото се установява, че не е имало такава. Отделно от разпита на вещото лице в с.з. се установява, че експертизата е извършена въз основа на медицинската документация по делото, без преглед на А.. Според вещото лице, е имало състояние на спешност за операция още м.01.2020г., когато е бил в болницата на затвора, но операция не е извършена, като това е довело до влошаване състоянието на лицето. С показанията на разпитания свидетел се доказва, че А. е страдал през исковия период, търпял е и търпи болки и страдания. Съдът е приел за доказана пряка причинна връзка при забавеното и несвоевременното лечение на А.. През м.02.2020г. ищецът е изписан от

СБАЛЛС, видно от епикриза - по устно нареждане на началника на затвора, а са били налични данни за операция, като ищеца е бил в болница именно за това, поради което съдът е приел претенциите за частично основателни, а размера на обезщетението е определен по справедливост съгласно чл.52 от ЗЗД - по 1000лв., като до пълния размер и за двата иска до 5000лв. на единия и 10000лв. на другия-исковете са неоснователни.

Като извърши служебно проверка на основание чл. 218, ал. 2 АПК и въз основа на фактите, установени от първоинстанционния съд, съгласно чл. 220 от АПК, настоящият състав намира, че решението е валидно и допустимо. В тази връзка решаващият състав на съда съобрази, че това решение е постановено по отношение на акт, който подлежи на съдебен контрол, като произнасянето е извършено от компетентен съд в рамките на правомощията му.

По делото са събрани необходимите и относими доказателства. В обжалваното решение, съдът е изложил мотиви относно преценката на доказателствата, която е извършил. Въз основа на последните е направил изводи, които настоящият състав не споделя, като счита решението за неправилно.

Съдът намира за основателни твърденията на ГД“ИН“ за липсата на незаконосъобразно бездействие от страна на администрацията.

В случая е предявен иск за заплащане на обезщетение за претърпени неимуществени вреди вследствие на незаконосъобразни бездействия на служители от администрацията на ответника за процесните периоди: от 31.01.2020г. до 11.03.2020г. и от 16.06.2020г. до 14.07.2020г., изразяващи се в несвоевременно извършване на операция на ляво коляно и неизвършена рехабилитация в следоперативния период.

Не се установява от събраните писмени доказателства, включващи медицински епикризи и изследвания, че в периода от 31.01.2020г. до 11.03.2020г. е възникнала спешна необходимост от операция на лявото коляно на ищеца А.. За исковия период е установено, че А. е бил настанен в СБАЛЛС и за него са полагани медицински грижи, проведени са му необходимите изследвания, като не е установена спешност за извършване на операцията. С Определение №29/27.01.2020г. по НОХД №335/2017г. на Окръжен съд Пазарджик, съдът с оглед направеното предложение от началника на затвора, е разрешил на А. да бъде настанен за лечение в СБАЛЛС [населено място], от където да бъде извършена преценка и насочен за лечение в ДКЦ“Света София“ [населено място]. Извършено е ЯМР на лява колянна става на 30.09.2019г.- белези за скъсване на предна кръстосана връзка на лява колянна става. Видно от приложената епикриза(л.258), издадена от СБАЛЛС, А. е постъпил в лечебното заведение на 31.01.2020г. и предаден за конвой на 11.03.2020г. В епикриза е отразено минало заболяване – травма на коляното и е дадено заключение, че е консултиран с ортопед и евентуално оперативно лечение в планов порядък. Изписан е по устно нареждане на началника на затвора. В същото лечебно заведение е бил на лечение през периода от 28.08.2019г. до 25.10.2019г., като в епикриза е посочено, че лечението е оперативно, в планов порядък, като не се налага спешност в избора на време.

Не се установява забавяне в терапията на ищеца, което да се дължи на бездействията на затворническата администрация. Приобщените писмени доказателства – епикризи и др., не могат да бъдат оборени от експертното заключение, при което вещото лице описва медицинските документи и изразява становището си относно продължителността на срока за възстановяване след операция. Заявеното от вещото лице в съдебно заседание, че е следвало да се оперира по спешност, а не в планов

порядък, се оборва от становището в медицинските документи, където не се сочи състояние на спешност. Т. не се твърди и в направените изследвания, в т.ч. и ЯМР. Освен това, вещото лице не се ангажира с конкретен срок за операция, който да се обвърже с исковия период.

Задължението на касатора за оказване на медицинска помощ и здравен контрол е дадено в чл.128 ЗИНЗС и Наредба №2/22.03.2010г. за условията и реда за медицинското обслужване в местата за лишаване от свобода, предвиждаща конкретни правила за поведение. Проведени са необходимите изследвания, от които медицинските специалисти са установили обективното състояние на А. и са дали заключение за планова операция.

Разглеждайки визираното в исковата молба правоотношение, следва да се отчете, че при полагането на медицински грижи, медицинските специалисти не са упражнили правомощия на административен орган. Медицинската дейност по диагностика, наблюдение и лечение не може да се определи като административна дейност. Нейната резултатност и правилност не може да се обследва в настоящето производство. Не се доказва забавяне в лечението на А. чрез операция, тъй като през исковия период от 31.01.2020г. до 11.03.2020г. медицинските специалисти не са установили нуждата от такава.

Не се доказват твърденията на ищеца за неизвършена рехабилитация през исковия период от 16.06.2020г. до 14.07.2020г. - след като е опериран на 12.06.2020г. в Клиника за активно лечение „Св.София“. Тези твърдения се опровергават от приетата и неоспорена епикриза, доказваща постъпването на А. в СБАЛЛС на 27.05.2020г. и изписването му на 14.07.2020г. Изрично в епикризата е документирано, че в следоперативния период е проведена рехабилитация, която е понесена добре от А. и че се изписва в добро общо състояние с възстановени структури на коляното.

С оглед гореизложеното, налице е касационното основание по чл.209 т.3 от АПК и предвид несъвпадане изводите на настоящия съдебен състав с тези на първоинстанционния съд, решението в оспорената осъдителна част следва да се отмени и вместо него да се постанови друго, с което исковата претенция в тази част да се отхвърли като неоснователна.

При този изход на спора и с оглед разпоредбата на чл.286, ал.2 и ал.3 ЗИНЗС е неоснователна претенцията на касатора за присъждане на разноски. На основание чл. 286, ал. 2 от ЗИНЗС, според който когато искът бъде отхвърлен съдът осъжда ищеца да заплати разноски в производството. От анализа на цитираната норма следва извод, че в производството по чл. 284 и сл. от ЗИНЗС ищецът дължи разноските, свързани с производството - за държавни такси, експертизи и т.н., но не и за адвокатски и юрисконсултски вознаграждения, независимо от това дали ответникът е бил представляван по делото. Ето защо на ответника не се присъждат разноски.

Предвид тези съображения, Административен съд София-град, XVII касационен състав,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 8022/20.12.2023 г. по дело № 2986/2021 г. на АССГ, Първо отделение, 47-и състав, в оспорената част, с която се осъжда Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" да заплати на Д. А. неимуществени вреди от 1000лв. за това, че в периода от 31.01.2020г. до 11.03.2020г., след като е бил в СБАЛЛС не му е

направена операция на лява колянна става и неимуществени вреди от 1000лв. за непроведена рехабилитация за периода от 16.06.2020г. до 14.07.2020г. и вместо него постановява:

ОТХВЪРЛЯ исковите претенции на Д. Г. А. срещу Главна дирекция“ Изпълнение на наказанията“-МП за неимуществени вреди от 1000лв. за това, че в периода от 31.01.2020г. до 11.03.2020г., след като е бил в СБАЛЛС не му е направена операция на лява колянна става и неимуществени вреди от 1000лв. за непроведена рехабилитация за периода от 16.06.2020г. до 14.07.2020г.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.